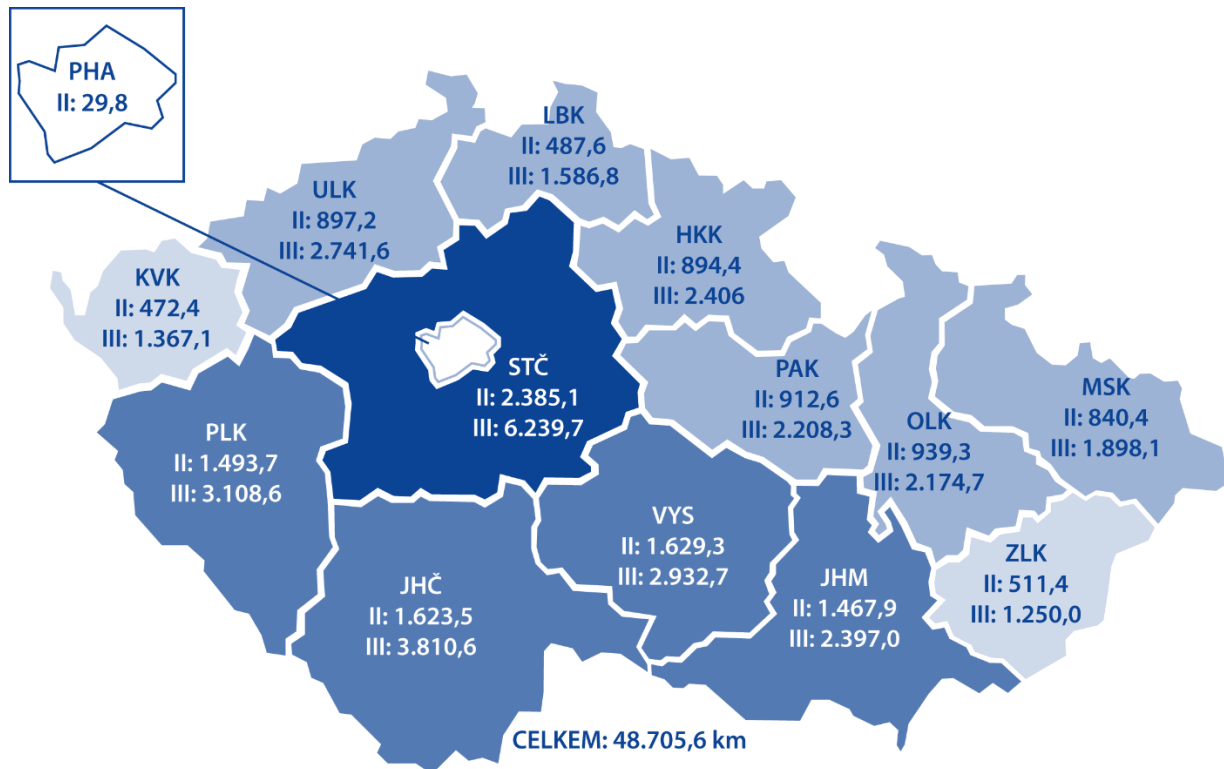

Silnice II. a III. třídy

Síť pozemních komunikací v České republice dosahovala ke dni 1. 7. 2017 celkové délky 55 769,9 km. Člení se na dálnice, silnice a místní komunikace. Podstatnou část (87,3 %) z celkové délky pozemních komunikací tvoří silnice II. a III. třídy. Zatímco silnice II. třídy jsou určeny pro dopravu mezi okresy, silnice III. třídy jsou určeny ke vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace¹.

Obrázek č. 1: Délka silnic II. a III. třídy

(stav ke dni 1. 7. 2017)

Zdroj dat: Silniční databanka

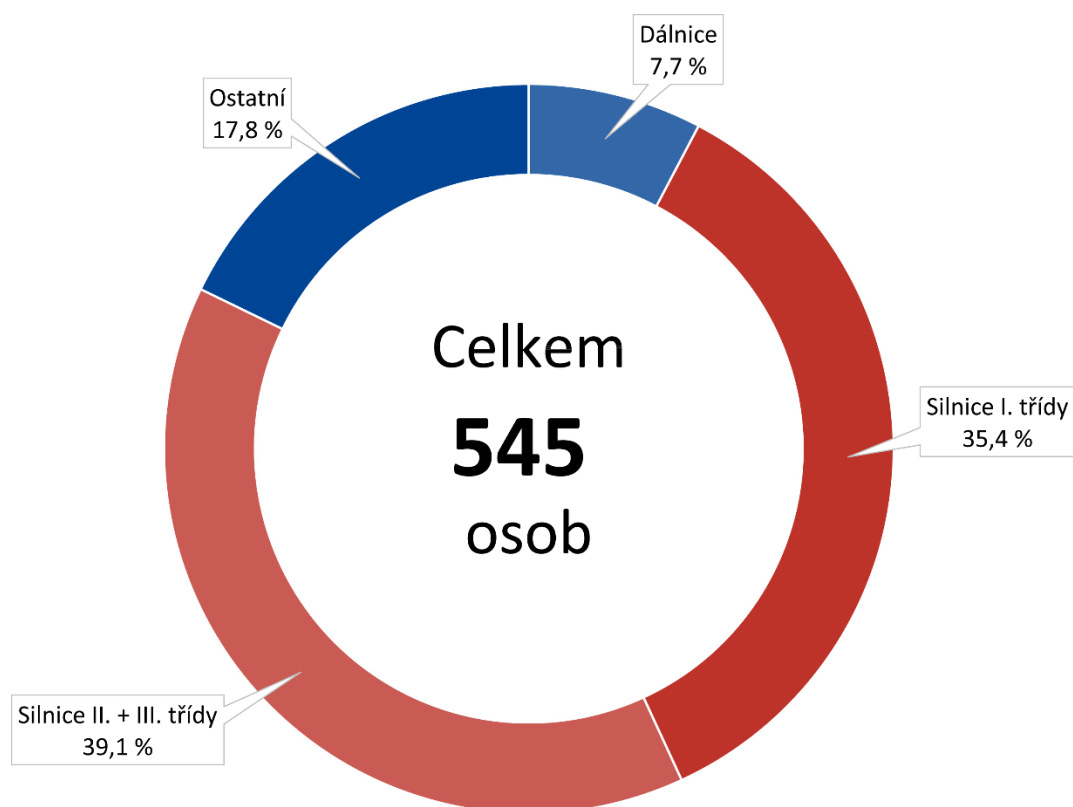
V roce 2016 proběhlo pravidelné Celostátní sčítání silniční dopravy. Oproti roku 2010 vzrostla intenzita provozu na silnicích II. třídy o 12,9 % a na silnicích III. třídy o 13,3 %, tj. více než na síti dálnic a rychlostních komunikací².

Policie České republiky šetřila v roce 2016 celkem 98 864 dopravních nehod, při kterých bylo 545 osob usmrceno, 2 580 osob zraněno těžce a 24 501 osob zraněno lehce. Celková na místě odhadnutá škoda přesahovala 5,8 miliardy korun. Podstatná část dopravních nehod se stala na silnicích II. a III. třídy. Například v počtu usmrcených má tato kategorie silnic podíl 39,1 %.

¹§ 5 Zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích v platném znění

² Viz <http://scitani2016.rsd.cz/pages/results/default.aspx>

Graf č. 1: Počet usmrcených při dopravních nehodách

Zdroj: PČR ŘSDP data 2016

V roce 2017 pokračoval sestupný trend v počtu usmrcených (502 osob do 24 hodin od nehody), počet nehod se však zvýšil na 103 821. Z hlediska příčin dopravní nehod je nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky na 5. místě (6 741 nehod) a nepřizpůsobení rychlosti dopravně stavebnímu stavu vozovky na 9. místě (3 972 nehod)³.

Vysoký počet dopravních nehod z důvodu stavu vozovky není příliš překvapující s ohledem na aktuální stav silničních objektů a pozemních komunikací.

Systém údržby pozemních komunikací a kontroly stavebně technického stavu komunikací vychází z platné legislativy⁴ a oborových norem⁵. Při hodnocení stavu mostů se používá sedm stupňů, přičemž kód 1 je bezvadný stav a kód 7 je brán jako havarijní. Na silnicích II. a III. tříd patřilo v roce 2017 do stavu špatný, velmi špatný a havarijní celkem 23,2 % mostů. Oproti roku 2007 se počet mostů v uvedených stavech zvýšil z 2 293 případů na 2 925 případů⁶.

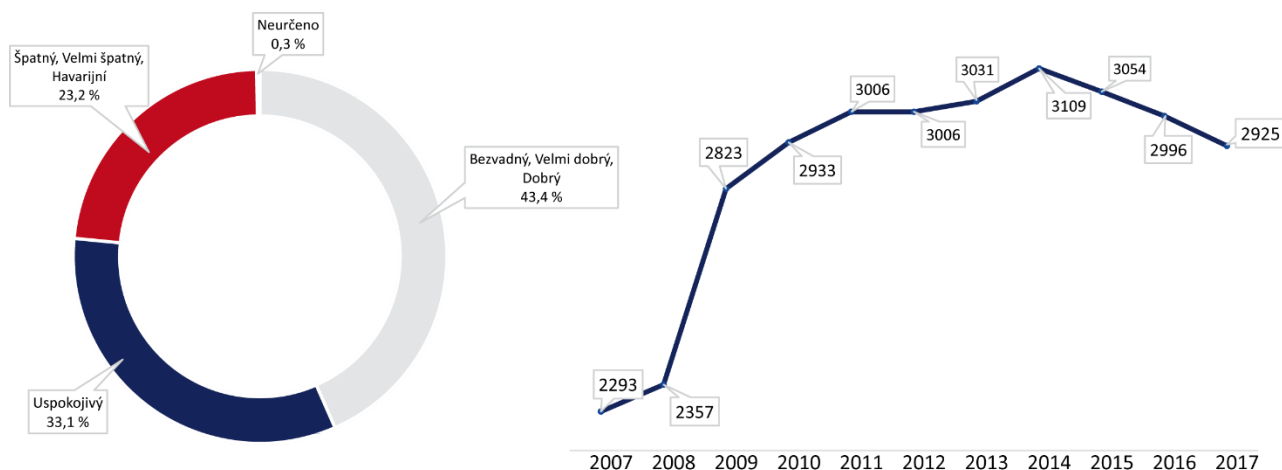
³ Viz <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovo>:

⁴ Zákon č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích a jeh

⁵ Například TP 82 Katalog poruch netuhých vozovek

⁶ Podle Informačního systému o silniční a dálniční síti je nyní na komunikacích II.+III. třídy celkem 12 619 mostů
Viz <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/rsd/dokumenty-a-publikace>

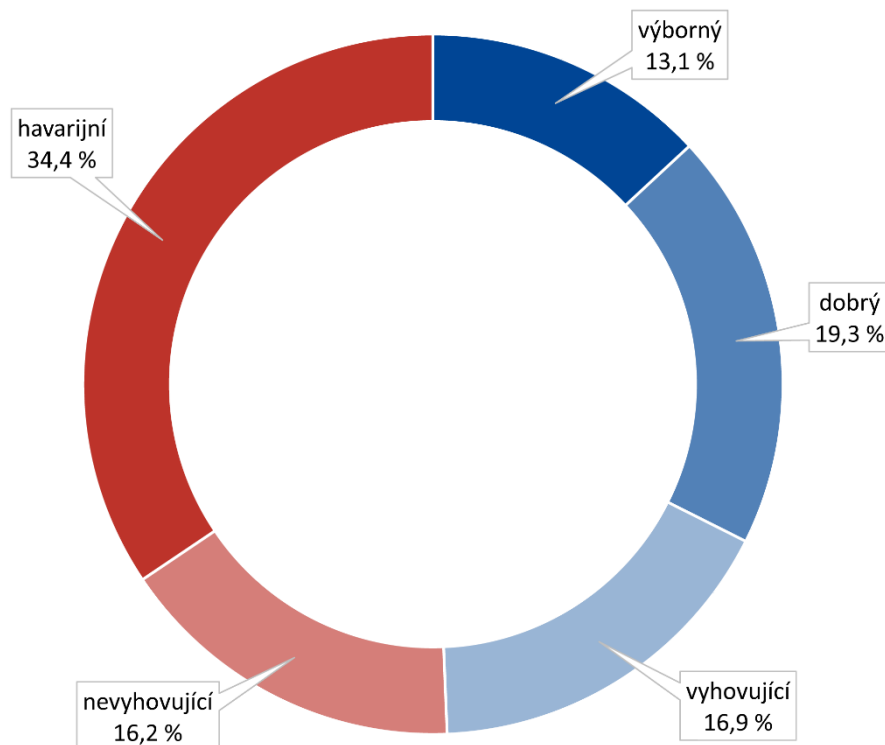
Graf č. 2: Přehled stavu mostů na silnicích II. + III. třídy

Zdroj: Silniční databanka 1. 7. 2017

Obdobná nepříznivá situace je i v hodnocení celkového stavu silnic, kde se používá pětibodová stupnice. Z důvodu omezení přístupnosti aktuálních dat o kvalitě silnic II. a III. třídy má následující souhrnný graf jen omezenou vypovídací schopnost o celkové kvalitě silnic v ČR. Přesto naznačuje, že celostátní průměrná známka je horší než 3. V souhrnu za pět krajů byla polovina délky komunikací II. a III. třídy ve stavu nevyhovujícím a havarijním.

Graf č. 3: Přehled stavu silnic (silnice II. + III. třídy)

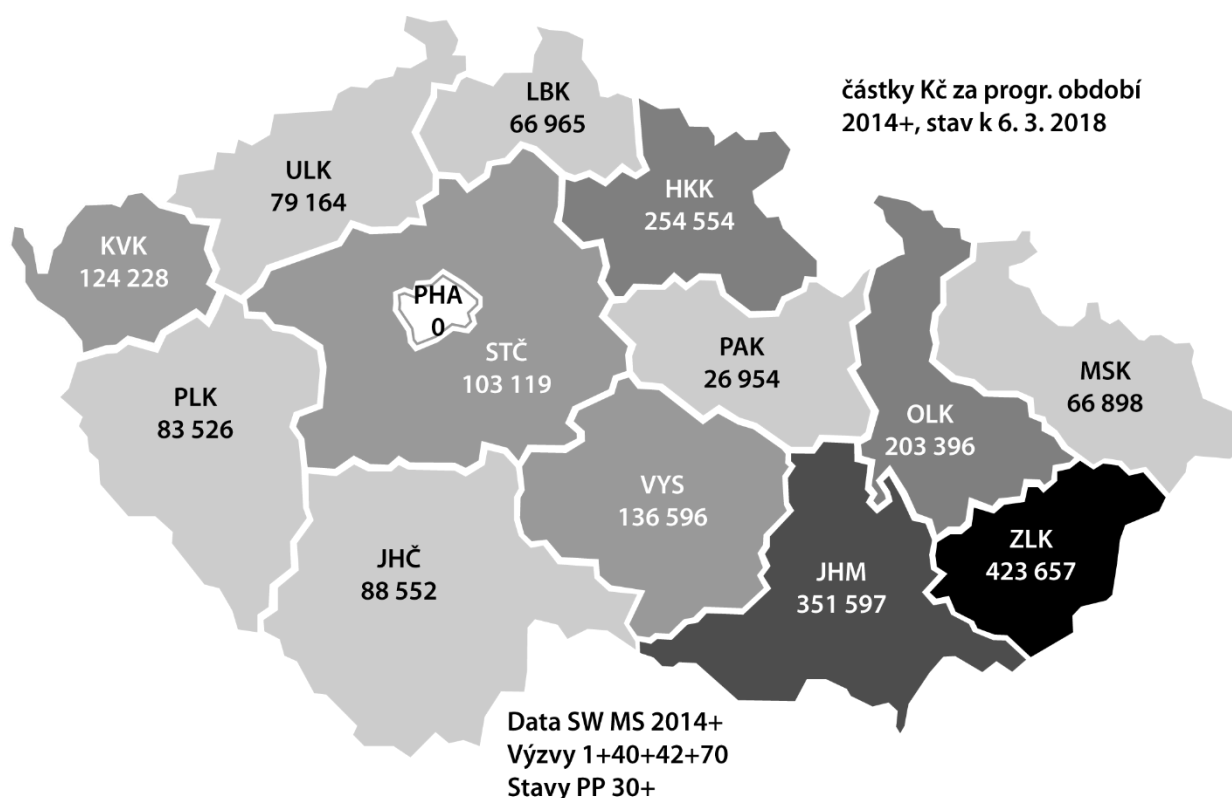
Kraj: PLZ, LIB, STČ, OL, KH

Na zlepšení aktuálního stavu silnic II. a III. třídy byly ve sledovaném období od roku 2014 určeny mimořádné finanční prostředky Evropské unie i státního rozpočtu. Kraje nebo jimi pověřené společnosti⁷ mohou čerpat finanční prostředky z programů přeshraniční spolupráce, Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Státní fond dopravní infrastruktury po jednáních s Asociací krajů České republiky a na základě usnesení vlády v letech 2015 – 2017 uvolnil celkem 10,8 mld. Kč⁸ na podporu zlepšení stavu silnic II. a III. třídy. Ty byly rozděleny mezi jednotlivé kraje podle délky silnic II. a III. třídy na jejich území. Vzhledem k aktuálnímu nedostatku finančních prostředků však ve schváleném návrhu rozpočtu SFDI na rok 2018⁹ tato položka není (a ani ve výhledu na roky 2019 a 2020).

Integrovaný regionální operační program dosud vypsal čtyři výzvy na podávání žádostí o dotaci na silnice II. a III. třídy. Ke dni 6. 3. 2018 bylo již schváleno 129 projektů v celkem za 8,1 miliardy korun s příspěvkem EU ve výši 6,9 miliardy korun. Jedná se tak o druhý nejvýznamnější externí zdroj financování silnic II. a III. třídy. Nejúspěšnějším krajem v získávání dotací z IROP byl kraj Zlínský.

Obrázek č. 2: Výše dotace u schválených projektů IROP na 1 km délky silnic II. a III. třídy

Zdroj: Výpočet NKÚ

⁷ Správa a údržba silnic II. a III. třídy náleží krajům, které i pro tento účel mají podíl na rozpočtovém určení daní

⁸ V letech 2015 a 2016 čerpáno 7,4 mld. Kč

⁹ Rozpočet SFDI schválen Poslaneckou sněmovnou dne 19. 12. 2017